

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 356)

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/741)

T.C.

Başbakanlık

5.1.2004

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-785/93

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.12.2003 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ulusal ekonomimizde 1980-2002 döneminde yaşanan enflasyonist süreç dolaşımdaki banknot tutarına da yansımış, 31/12/1980 tarihinde 278,6 milyar Türk Lirası olan tedavüldeki banknot tutarı (emisyon hacmi) 31/12/2002 tarihinde 7 katrilyon 635 trilyon 621,9 milyar Türk Lirasına (27.407 katına) ulaşmıştır.

Bu gelişmenin bir sonucu olarak 1927 yılından 1980 yılına kadar dolaşımdaki banknot ihtiyacı 50 Kuruş ile 1.000 Türk Lirası arasında değişik değerlerdeki banknotlarla karşılanabilirken, 1981 yılından günümüze kadar geçen zaman içinde artan dolaşım ihtiyacını karşılayabilmek için üst değerde yeni banknotlar dolaşıma çıkarılmış ve en küçük değerlerdeki banknotlar da tedavülden çekilerek dolaşımdaki banknot kompozisyonu 2002 yılı sonunda 250.000, 500.000, 1.000.000, 5.000.000, 10.000.000 ve 20.000.000 Türk Liralık banknotlardan oluşmuştur.

Paramızın taşıdığı kupür değeri bakımından, bugün dünyada rastlanmayan büyüklüklere ulaşması sonucunda, ifade ve yazılmasında çeşitli zorluklarla karşılaşılmaktadır.

Bu nedenle, paramızdan altı sıfır atılarak bir milyon Türk Lirası eşittir bir Yeni Türk Lirası (1.000.000 TL= 1 YTL) değişim oranında yeni bir para birimine geçilmesi ve ulusal ekonominin kapsamına giren parasal değer ve kayıtlarda genel bir sadeleştirilme yapılması uygulama açısından pratik bir çözüm olarak görülmektedir.

Tasarı, bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin para birimi Yeni Türk Lirası (YTL) olarak kabul edilmiştir. Yeni Türk Lirasının alt biriminin Yeni Kuruş (YKr) olduğu ve bir Yeni Türk Lirasının yüz Yeni Kuruşa eşit olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, defter ve kayıtların tutulmasında hesap birimi olarak Türk Lirası yerine Yeni Türk Lirasının kullanılacağı doğaldır.

Parasından sıfır atarak yeni para birimine geçen ülkeler genelde yeni para birimi olarak eski para birimlerinin başına "Yeni" ifadesini eklemekte, bilahare yapılan bir para birimi değişikliği ile de bu ifadeyi kaldırarak eski para birimine dönmektedirler. Ülkemizde de benzer şekilde, halen dolaşımdaki paradan sıfır atılarak geçilecek yeni para birimi Yeni Türk Lirası olarak belirlenmektedir. Türk Lirasına geri dönmek ve defter ve kayıtların tutulmasında hesap birimi olarak tekrar Türk Lirasının kullanılmasını sağlamak amacıyla Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruştaki "Yeni" ibarelerini kaldırma hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Madde 2. - Madde ile, Türk Lirası yeni para birimi olan Yeni Türk Lirasına dönüştürülmüş ve Türk Lirasından altı sıfır kaldırılarak, bir milyon Türk Lirası eşittir bir Yeni Türk Lirası (1.000.000 TL = 1 YTL) değişim oranında yeni bir değer getirilmiştir.

Yeni Türk Lirası cinsinden yapılacak işlemlerde bir Yeni Kuruşun altındaki tutarları ödemeye olanak verecek madeni para bulunmaması nedeniyle yarım Yeni Kuruşun üzerindeki değerlerin bir üst Yeni Kuruşa tamamlanması; yarım Yeni Kuruş ve altındaki değerlerin ise dikkate alınmaması öngörülmüştür.

Mal ve hizmetlerin fiyatları bir Yeni Kuruşun altında olabileceği gibi, bir Yeni Kuruşun altındaki değer küsuratlı olarak da belirlenebilecektir. Vergiler, yabancı para alım satımı ve benzeri belli sabit sayılarla çarpım yapılarak elde edilen sonuç üzerinde tahakkuk, tahsil ve ödeme işlemlerinde, işlem sonuçları da bir Yeni Kuruşun altında veya değer küsuratı bir Yeni Kuruşun altında olabilecek şekilde sonuç verebilecektir.

Bu madde ile, tamamlama işlemlerinin birim fiyatlarda değil, işlem sonuçlarında ve ödeme aşamasında gerçekleştirilmesi, ödeme kayıtlarının virgülden sonra en çok iki hane ile yapılması amaçlanmaktadır.

Böylece, tamamlama işlemlerinde, bu Kanun ile yürürlükten kaldırılması öngörülen 24/12/1937 tarihli ve 3290 sayılı Devlet Hesaplarında Liranın Esas İttihaz Edilmesi Hakkında Kanundaki tamamlamaya ilişkin esaslar korunmuş bulunmaktadır.

Madde 3. - Madde ile, Yeni Türk Lirasının para birimi olarak kabul edilmesi nedeniyle, kanunlarda ve diğer mevzuatta, idari işlemlerde ve yargı kararlarında, hukuki sonuç doğuran herhangi bir belgede, en geniş anlamıyla herhangi bir hukuki ilişkide, ödeme ve değişim araçlarında, Türk Lirasına veya liraya yapılan atıfların, bir milyon Türk Lirası eşittir bir Yeni Türk Lirası (1.000.000 TL = 1 YTL) değişim oranıyla, aynen Yeni Türk Lirasına atıf yapılmış kabul edileceği ve geçerli sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yeni Türk Lirasının uygulamaya konulması söz konusu hukuki ilişkilerin şartlarında değişikliğe yol açmayacak veya herhangi bir edimi ifa ederken taraflardan birine mazeret öne sürme ya da bu hukuki ilişkiyi tek taraflı olarak değiştirme veya feshetme hakkı vermeyecektir.

Madde 4. - Madde ile, doğrudan sahtecilik amacı olmaksızın ancak, sahtecilikte kullanılma tehlikesini yaratarak banknotların resim ve görüntülerinin çoğaltılması ve yayınlanması durumunda uygulanacak ceza hükümlerinin mevzuatımızda bulunmaması nedeniyle, hem bu boşluğun doldurulması, hem de mevzuat uyumlaştırması kapsamında Avrupa Birliği mevzuatında olan bu düzenlemeye uyumun sağlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu konudaki düzenlemelerin Avrupa Merkez Bankası tarafından güncel koşullar doğrultusunda değiştirilebilmesi nedeniyle, sık sık kanun değişikliğine gidilmemesi için banknotların resim ve görüntülerinin çoğaltılması ve yayınlanmasına ilişkin boyut, renk, malzeme, çözünürlük, üzerinde bulunacak ibareler ve benzeri hususlarla ilgili şartların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla belirlenmesi, Resmî Gazetede ilan edilmesi ve bu şartlara uymayan kişilere cezai müeyyide uygulanması öngörülmüştür.

Madde 5. - Madde ile, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin para birimi olarak Yeni Türk Lirası kabul edildiğinden, Lirayı para ve hesap birimi kabul eden 24.12.1937 tarihli ve 3290 sayılı Devlet Hesaplarında Liranın Esas İttihaz Edilmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1. - Madde ile, diğer ülke uygulamaları da dikkate alınarak hem eski para biriminin yenileri ile değiştirilmesinde süre yönünden yaşanabilecek sıkıntıların aşılması, hem de yeni paranın kredibilitésinin olumsuz etkilenmemesi ve her iki para biriminin takibinde yaşanabilecek zorlukların önüne geçilebilmesi bakımından, Türk Lirası banknot ve madeni paraların 1.1.2005-31.12.2005 tarihleri arasında Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paralarla en fazla bir yıl birlikte tedavül etmesi öngörülmüştür.

Banknotların birlikte tedavülü ve değiştirilmesine ilişkin esasların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla, madeni paraların birlikte tedavülü ve değiştirilmesine ilişkin esasların ise Hazine Müsteşarlığıyla belirlenmesi hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, geçiş döneminde herhangi bir hukuki boşluğun doğmamasını teminen, bu Kanunun uygulanmasında karşılaşılan tereddütleri gidermeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan, görev alanına giren konularda ise, Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu düzenleme yapmaya yetkili kılınmıştır.

Tedavülden çekilecek Türk Lirası banknotlar, 14.1.1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 37 nci maddesine göre 1.1.2006 tarihinden itibaren on yıl sonra zamanaşımına uğrayacaktır.

Geçici Madde 2. - Madde ile, tarafların, Türk Lirası üzerinden yapılan her türlü hukuki muamele ile kıymetli evrak ve hukuki sonuç doğuran diğer işlem ve belgeleri bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen değişim oranını dikkate alarak 31.12.2005 tarihine kadar, bu tarih dahil Yeni Türk Lirasına göre değiştirmeleri halinde bu muamele ve düzenlenecek belgelerin vergi, resim, harç ve diğer yükümlülüklerden muaf olacağı hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 3. - Madde ile, kamuoyuna Yeni Türk Lirasına geçişte ve uyum sağlamada kolaylık sağlaması açısından Yeni Türk Lirasının tedavüle çıkacağı 1.1.2005 tarihinden başlayarak, Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası banknot ve madeni paraların birlikte tedavül süresi sonu 31.12.2005 tarihine kadar bütün mal ve hizmet bedellerinin 23.2.1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 12 nci maddesi doğrultusunda etiket ve listelerde Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası

üzerinden ayrı ayrı gösterilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bu zorunluluğa uymayanlar hakkında da aynı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki cezanın uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 4. - Madde ile, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün gerek madeni paraları yeterli miktarda ve zamanında üretebilmesi, gerekse hazırlık ve geçiş döneminde madeni paraların üretimi ve basımı ile ilgili ihtiyaç duyacağı mal ve hizmet alımlarını gecikmesizin yapabilmesi ve sürecin hızlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 6. - Madde ile, Yeni Türk Lirasına geçiş ile ilgili Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılacak hazırlık ve düzenleme çalışmalarına imkân tanınması, defter ve kayıtların tutulmasında kolaylık sağlanması amacıyla Kanunun 4 üncü maddesi, geçici 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ve geçici 4 üncü maddesi hariç 1.1.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

Madde 7. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/741

Karar No : 72

22.1.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 5.1.2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 12.1.2004 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 1/741 esas numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 20.1.2004 tarihinde yapmış olduğu 29 uncu birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Ali Babacan ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 1980-2002 döneminde yaşanan enflasyonist süreç sonucunda dolaşımdaki banknot tutarı artmış, 31.12.1980 tarihinde 278,6 milyar Türk Lirası olan tedavüldeki banknot tutarı (emiyon hacmi) 31.12.2002 tarihinde 7 katrilyon 635 trilyon 621 milyar 9 yüz milyon Türk Lirasına (27.407 katına) ulaşmıştır.

1927 yılından 1980 yılına kadar dolaşımdaki banknot ihtiyacı 50 kuruş ile 1000 Türk Lirası arasında değişik değerlerdeki banknotlarla karşılanabilmiştir. Ancak, 1981 yılından günümüze değin geçen zaman içinde artan dolaşım ihtiyacının karşılanabilmesi için, üst değerde yeni banknotların dolaşıma çıkarılması ve en küçük değerlerdeki banknotların da tedavülden çekilmesi suretiyle dolaşımdaki banknot kompozisyonu 2002 yılı sonunda, 250.000, 500.000, 1.000.000, 5.000.000, 10.000.000 ve 20.000.000 Türk Liralık banknotlardan oluşmuştur.

Türk Lirasının taşıdığı kupür değeri itibarıyla, günümüzde dünyada rastlanmayan büyüklüğe ulaşması sonucu ifade ve yazım açısından çeşitli zorluklar ortaya çıkmaktadır.

Tasarı ile, paramızdan altı sıfır atılarak bir milyon Türk Lirasının bir Yeni Türk Lirası (1.000.000 TL. = 1 TL) değişim oranında yeni bir para birimine geçilmesi ve ulusal ekonominin kapsamına giren parasal değer ve kayıtlarda genel bir sadeleştirilme yapılmasına yönelik düzenlemeler öngörülmektedir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin, en büyük kupürle tedavül eden para birimine sahip bir ülke haline geldiği, bunun en büyük sebebinin de kronikleşen yüksek enflasyon olduğu,
- Paradan sıfır atılmasında zamanlamanın önemli olduğu ve enflasyonun tek haneli rakamlara düştüğü zamanın seçilmesi gerektiği, bu bakımdan 2005 yılının iyi bir tercih olduğu,
- Paradan sıfır atmanın psikolojik etkilerinin enflasyonla mücadelede önemli bir rolü olduğu,
- Küsüratın yuvarlanması ve yukarıya tamamlanması durumu gerçekleşirse fiyatlar genel seviyesinin yükseleceği ve Avrupa Birliği uygulamasında olduğu gibi gizli enflasyona neden olabileceği,
- Para yanılması durumuna dikkat edilmesi gerektiği, satın alma gücü algılamasında bir değişiklik olmaması halinde sıfır atılmasının enflasyon üzerinde herhangi bir etkisi olmayacağı, gelirin fiyatlar genel düzeyinden daha çok azaldığı yönünde bir algılama oluşması durumunda harcamaların kısılacağı ve enflasyonla mücadelede olumlu bir adım atılabileceği, tersi bir durumun ise enflasyonu körükleyeceği, şu an itibarıyla bu etkileri tahmin etmenin mümkün olmadığı,

- Enflasyondaki düşüşün kalıcı olması için olumsuz ekonomik etkilerin ortadan kaldırılmış olması gerektiği, başarılı olan ülkelerde bu hususun gözlemlendiği ve ilk uygulama sonucu ortaya çıkması muhtemel olumsuz etkilerin en aza indirilmesi amacıyla bu ülkelerin tecrübelerinden faydalanılması gerektiği,

- Sıfır atmanın bir süredir ülke gündeminde bulunduğu, enflasyonun tek haneli rakamlara inmesinin gündeme gelmesiyle uygulamaya geçilebileceği,

- Tasarının geleceğe yönelik önemli bir adım olarak düşünülmesi gerektiği, zamanlama açısından tek haneli enflasyon hedefine ulaşılmadan bu Tasarıyla 2005 yılında böyle bir uygulamaya geçişin öngörülmesinin, ekonomik programa olan güveni gösterdiği,

- Paradan sıfır atılmasıyla birlikte ortaya çıkabilecek olumsuzluklara karşı gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

- Tasarının, kanunlaşmasının piyasaları olumlu yönde etkileyeceği,

- 2006 yılı veya sonraki bir tarihte hem eski bol sıfırlı banknotların hem de "yeni" ibareli banknotların tedavülden kalkması durumunda emisyon hacminde sıkıntının ortaya çıkabileceği ve Tasarının bu haliyle önemli bir risk taşıdığı, bu nedenle "yeni" ibaresinin kullanılmasına gerek olmadığı,

- "Yeni Kuruş" ibaresine de gerek olmadığı çünkü kuruş adında bir para biriminizin bulunmadığı,

- Döviz kurlarında, fiyat düzeyinde ve faiz oranlarında meydana gelen düşüşlerde dış piyasalarda yaşanan gelişmelerin ve ülkeye sıcak para girişinin önemli etkilerinin olduğu, ekonomiye ilişkin yapılan değerlendirmelerde daha ihtiyatlı olunması gerektiği, ekonomik alanda yaşanan gelişmelerin kalıcı olduğundan emin olunmadan paradan sıfır atılmasının düşünülmemesi gerektiği,

- Tasarının enflasyonla mücadelenin bir sonucu olduğu ve tek haneli enflasyon rakamlarına ulaşılması durumunda uygulamanın gerekli olacağı ve bu haliyle Tasarının enflasyonla mücadelede kararlılığı gösterdiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Ülkemizde 1970'lerden sonra yaşanan yüksek enflasyonun yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilediği, siyasi istikrarsızlık ve sosyal bunalımlara zemin hazırladığı, ekonomide ciddi tahribatlara yol açtığı, bunun neticesinde işsizlik, yoksulluk ve gelir dağılımındaki eşitsizliğin büyüdüğü, ülkenin borç yükünün arttığı, ulusal ve uluslararası güven kaybına neden olduğu,

- Yakın zamana kadar enflasyonla mücadele amacıyla uygulamaya konulan programların siyasi istikrarsızlık ve güvensizlik nedeniyle başarısızlıkla sonuçlandığı,

- Yüksek enflasyonun olumsuz etkilerinden birinin de Türk parasının sürekli değer kaybetmesi olduğu, dünyada 100 bin ve üzerinde banknot kupür değerine sahip sekiz ülkenin bulunduğu, bunlardan altısının en büyük banknot değerinin 100 bin, birinde bir milyon, ülkemizde ise 20 milyon olduğu, bu durumun paramızın itibarını olumsuz yönde etkilemekte olduğu,

- Cumhuriyet dönemi başından 1980 yılına kadar dolaşımdaki banknot ihtiyacının 90 kuruş ile 1.000 TL. arasındaki banknotlarla karşılanabilirken, 1981 yılından bu yana artan dolaşım ihtiyacını karşılayabilmek için ortalama iki yılda bir olmak üzere, üst değerinde 11 yeni banknotun dolaşıma çıkarıldığı,

- Paramızın taşıdığı kupür değerinin aşırı artmış olmasının, parasal değerlerin yazılmasını ve ifade edilmesini güçleştirdiği, kasa işlemlerinde, muhasebe ve istatistik kayıtlarında ve ödeme sistemlerinde sorunlar yarattığı, Türkiye için özel hesap makineleri, etiket basma makineleri, taksimet-reler ve benzin pompaları üretilir hale geldiği,

- Dünyada 7471 katılımcısının işlemlerini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirdiği SWIFT olarak adlandırılan uluslararası para transferi sisteminde, en çok 14 haneye kadar değerlerin ifadelerinin mümkün olduğu ve bunun üzerinde işlem yapılamadığı, bu nedenle ülkemizin para transferleri konusunda önemli sıkıntılar yaşadığı,

- 2003 yılında yıllık enflasyonun hedeflerin altından gerçekleştiği, 2004 yılı için hedefin % 12 olarak belirlendiği ve 2005 ve sonrasında ise Türkiye'nin enflasyonda tek haneli ve Measticht kriterlerine uygun oranların hedef olarak konduğu,

- Enflasyonun kalıcı bir biçimde tek haneli seviyelere düşürülmesi konusundaki kararlılığın göstergesi olarak ülkemizde ilk defa paradan sıfır atılacağı,

- Tedavüldeki Türk Lirası ile Yeni Türk Lirasının 2005 yılı boyunca ortak kullanılacağı, 2006 veya daha sonraki bir yılda Bakanlar Kurulunun vereceği kararla, para biriminin sıfırları atılmış şekilde yeniden Türk Lirası olarak belirleneceği,

- Ekonomide elde edilen başarılar ve oluşturulan istikrar ortamı ile beraber sıfırların atılması sonucunda, toplumun ulusal paramıza olan güveninin yenileneceği, Türk Lirasının değişim, hesaplama birimi ve kıymet saklama aracı olma fonksiyonlarına etkinlik kazandırılacağı ve beklentilerde tek haneli enflasyona geçişte olabilecek direncin aşılmasına yardımcı olacağı,

- Enflasyonla mücadele konusundaki güvenin kalıcı olduğu ve yapılan anketlerin bu durumu ortaya koyduğu, bu çerçevede öngörülen enflasyon açısından paradan sıfır atılması konusundaki zamanlamanın yerinde olduğu,

- Yuvarlama etkisinin EURO bölgesinde bir defalık bir enflasyonist etkisi olduğu, bunda Avrupa para birimlerinin EURO'ya çevrilirken küsuratların çok olmasının etkili olduğu ancak, bizde dönüşüm sonucu daha az küsuratların ortaya çıkacağı ve yuvarlama etkisinin fazla bir enflasyon baskısı yaratmayacağı,

- Değişik bir para birimine geçişin uygulamada sıkıntılara yol açabileceği, bu nedenle 2005 yılında iki para biriminin beraber kullanılmasının öngörüldüğü, böylece doğal seyir içerisinde yumuşak bir geçişin sağlanacağı ve çok fazla problemle karşılaşılmayacağı,

- Çevrilmenin gerçekleşmesiyle kayıt dışı ekonominin önemli oranda kayıt altına alınmasının beklendiği,

İfade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin ardından, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

- Tasarının 1, 2, 3, 4, 5, Geçici 1, Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddeleri aynen,

- Geçici 4 üncü maddesi, Kamu İhale Kanununun genel ilke ve ifadesine uygun olarak ve koşulların zorunlu kılması halinde, kamu ihale mevzuatı çerçevesinde de konuya çözüm bulunabileceği gerekçesiyle Tasarı metninden çıkarılması suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 6 ncı maddesi, Geçici 4 üncü maddenin Tasarı metninden çıkarılması nedeniyle yeniden düzenlenmesi suretiyle,

- Yürütmeye ilişkin 7 nci maddesi ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyon	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
İstanbul	Adıyaman	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Ruhi Açıkgöz</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Yakup Kepenek</i>
Aksaray	Ankara	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Kaptan</i>	<i>Mehmet Mesut Özalkan</i>	<i>Ali Kemal Deveciler</i>
Antalya	Aydın	Bahkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Aziz Akgül</i>	<i>Ömer Abuşoğlu</i>	<i>M. Emin Murat Bilgiç</i>
Diyarbakır	Gaziantep	Isparta
Üye	Üye	Üye
<i>Alaatin Büyükkaya</i>	<i>Birgen Keleş</i>	<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	<i>Hakkı Akalın</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>
İstanbul	İzmir	Karabük
Üye	Üye	Üye
<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	<i>Taner Yıldız</i>	<i>Gürol Ergin</i>
Kars	Kayseri	Muğla
Üye	Üye	Üye
<i>Kazım Türkmen</i>	<i>Abdülkadir Kart</i>	<i>Erol Aslan Cebeci</i>
Ordu	Rize	Sakarya
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Uzunkaya</i>	<i>Enis Tütüncü</i>	<i>Faruk Nafiz Özak</i>
Samsun	Tekirdağ	Trabzon
	Üye	
	<i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i>	
	Trabzon	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİNİN
PARA BİRİMİ HAKKINDA KANUN
TASARISI**

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin para birimi

MADDE 1. - Türkiye Cumhuriyeti Devletinin para birimi Yeni Türk Lirasıdır. Yeni Türk Lirasının alt birimi Yeni Kuruştur. Bir Yeni Türk Lirası (YTL) yüz Yeni Kuruş (YKr) eşittir.

Bakanlar Kurulu, Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta yer alan yeni ibarelerini kaldırmaya ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.

Türk Lirası ile Yeni Türk Lirası arasında değişim oranı

MADDE 2. - Türk Lirası değerler Yeni Türk Lirasına dönüştürülürken, bir milyon Türk Lirası (1.000.000 TL) eşittir bir Yeni Türk Lirası (1 YTL) değişim oranı esas alınır.

Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerde yarım Yeni Kuruşun üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruş ve altındaki değerler dikkate alınmaz.

Türk Lirasına yapılan atıflarda değişiklik

MADDE 3. - Kanunlarda ve diğer mevzuatta, idarî işlemlerde, yargı kararlarında, her türlü hukukî muamelelerde, kıymetli evrak ve hukuki sonuç doğuran diğer belgeler ile ödeme ve değişim araçlarında Türk Lirasına veya liraya yapılan atıflar, 2 nci maddede belirtilen değişim oranında Yeni Türk Lirasına yapılmış sayılır.

Banknotların resim ve görüntülerinin çoğaltılması ve yayınlanması

MADDE 4. - Halen tedavülde bulunan, tedavülden çekilmiş veya tedavüle çıkarılacak olan banknotların resim ve görüntülerinin çoğaltılması ve yayınlanmasına ilişkin boyut, renk, malzeme, çözünürlük, üzerinde bulunacak ibareler ve benzeri hususlarla ilgili

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİNİN
PARA BİRİMİ HAKKINDA KANUN
TASARISI**

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.- Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4.- Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

şartlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınınca belirlenir ve Resmî Gazetede ilan olunur.

İlan olunacak şartlara uymayan kişiler hakkında fiil daha ağır bir suçta vücut vermediği takdirde bir milyar beş yüz milyon liradan beş milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 5. - 24.12.1937 tarihli ve 3290 sayılı Devlet Hesaplarında Liranın Esas İttihaz Edilmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Halen tedavülde bulunan Türk Lirası banknotlar ile madeni paralar 1.1.2005-31.12.2005 tarihleri arasında Yeni Türk Lirası banknotlarla ve yeni çıkarılacak madeni paralarla birlikte tedavül eder.

Söz konusu banknotların birlikte tedavülü ve değiştirilmesine ilişkin esaslar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınınca, madeni paraların birlikte tedavülü ve değiştirilmesine ilişkin esaslar ise Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

Bu Kanunun uygulanmasında karşılaşılan tereddütleri gidermeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; görev alanlarına giren konularda düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Türk Lirası üzerinden yapılan her türlü hukuki muamele ile hukuki sonuç doğuran belgelerin 2 nci maddede belirtilen değişim oranı dikkate alınarak 31.12.2005 tarihine kadar, bu tarih dahil Yeni Türk Lirasına göre değiştirilmesi halinde, muamele ve düzenlenecek belgeler her türlü vergi, resim, harç ve diğer yükümlülüklerden muafır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5.- Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Tasarının Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Tasarının Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 3. -1.1.2005-31. 12. 2005 tarihleri arasında, bütün mal ve hizmet bedellerinin, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 12 nci maddesi çerçevesinde düzenlenecek etiket ve tarife listelerinde Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası üzerinden ayrı ayrı gösterilmesi zorunludur.

Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler hakkında 4077 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen ceza uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. -1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun uygulanması amacıyla; usul ve esasları Hazine Müsteşarlığının onayı alınarak belirlenmesi kaydıyla ve yatırım programlarında yer alması hususu aranmaksızın, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüince madeni paraların üretimi ve basımı ile ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları 31.12.2005 tarihine kadar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 3.- Tasarımın Geçici
3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 6. - Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi, geçici 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ile geçici 4 üncü maddesi yayımı tarihinde,
b) Diğer hükümleri 1.1.2005 tarihinde,
Yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6.- Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi ile geçici 1 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları yayımı tarihinde,
b) Diğer hükümleri 1.1.2005 tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu

